

35710

*Nova cerkev Marije pomočnice
na Brezjah.*

BOŽJA POT
Marije pomočnice
na
BREZJAH.

Spisal
dr. Jožef Gruden
bivši. zakristan.

V Ljubljani, 1898.

Založilo cerkveno predstojništvo.
Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

*Natisek je privolil visokočastiti knezo-
škofijski ordinarijat ljubljanski dne
3. avgusta leta 1898.*

030004646

KAZALO.

	Stran
Brezje	1
I. Vas in prebivalci	1
II. Stara cerkva; začetek božje poti	4
III. Razvoj božje poti	12
IV. Nova cerkev	18
V. Marija — pomočnica	27
Zdravje bolnikov	29
Pomoč kristjanov	43
Pribežališče grešnikov	50
VI. Navodilo romarjem, kako jim je obiskovati božjo pot	52

Kratek molitvenik.

Cerkvena molitev v čast Mariji pomočnici	57
Kratke molitvice v čast Materi božji, obdarovane z odpustki	58
Sveta maša v čast blaženi Devici Mariji	60
Spovedne in obhajilne molitve.	
Pred izpraševanjem vesti	81
Kes	81

	Stran
Pred spovedjo	82
Po spovedi	83
Pred sv. obhajilom	85
Po sv. obhajilu	87
Lavretanske litanije	90
Molitev k Devici Mariji	93
«Češčena kraljica»	94
Molitev sv. Bernarda	95
Magnifikat	96

Brezje. *)

I. Vas in prebivalci.

Gorenja savska dolina od Ljubljane do savinih izvirkov pod Korenom in pri Savici kaže potovalcu obilo prirodnih lepot. Po pravici jo je vrstil nek sloveč Anglež med najlepše doline v Evropi. Leto za letom prihajajo ljudje zlasti v poletnem času od blizo in daleč, da občudujejo krasoto, s katero je stvarnikova roka obdarila ta kos slovenske zemlje.

*) Ime „Brezje“ je brezdvomno samostalnik ednine kakor: smrečje, resje. Dosledno bi se moralo sklanjati: na Brezji, iz Brezja. Ljudstvo pa sklanja to ime kakor samostalnik množine in pravi: iz Brezij, na Brezjah. Ker je poslednji način popolnoma vdomačen, hočemo se ga držati tudi mi.

Prijazna je Škofja Loka, častitljiv stari Kranj na skali, svetovnoznani divni Bled s prijazno cerkvico na otoku. Toda kedo bi je naštel vsa prirodna čuda, ki jih zre strmeče oko? Tu gori pa imamo Slovenci še drug biser, ki slovi daleč na okolu: božjo pot Marije pomočnice na Brezjah. —

Z železnico dospeš iz Ljubljane v poldrugi uri do postaje Otoče, kjer romarji k „Mariji pomagaj“ navadno izstopajo. Od tamkaj treba ti je hoditi peš še dobre pol ure. Poslužiš se lahko deželne ceste, ki drži mimo Brezij na Koroško ali pa bližnice, ki te po strmem bregu privede na vzvišeno planjavo in od tam naravnost k romarski cerkvi.

Ni ga kmalu najti kraja v naši domovini, ki bi se po svoji lepoti mogel primerjati tej širni ravnini, ki se razteza nad savino strugo. Proti severozapadu obmejuje obzorje sivi Triglav s svojimi mogočnimi sosedi,

pred seboj imaš valovite Karavanke s Stolom in Begunjšico, zadaj pa šumi brhka hči planin — bistra Sava. Po ravnini, kamor ti oko seže, gledaš zelene travnike, rodovitna polja in sadonosno drevje. Na tej planjavi leži vas Brezje z romarsko cerkvijo Marije pomočnice. Hiše so skoraj popolnoma skrite v zelenem drevju, le mogočni zvonik nove cerkve je videti daleč na okolu.

Vas šteje blizo 70 hiš in nekaj čez tri sto prebivalcev. Prideljena je župniji Mošnje, in dandanašnja romarska cerkev je podružnica iste fare. Prebivalci so večinoma poljedelci in živinorejci. Mnogi so pa tudi spretni kamnoseki, ki hodijo daleč na Hrvaško, Ogersko in Nemško izvrševat svojo obrt. Ljudje so obče imoviti. Saj jim zemlja bogato rodi, živinoreja in kamnosekarstvo pa tudi donša lepe denarje. Ljudstvo je vse-skozi slovensko. Pred davnim časom se je bilo priselilo v vas nekaj nemških

rodbin, ki so se pa v teku časa poslovenile in sedaj kažejo nemško pokoljenje samo še v svojih imenih. Vsled tega se sliši včasih govoriti o „nemških“ Brezjah, priimek, ki se vasi kakoršna je dandanes in že več kakor sto let po krivici prideva: Veličastna romarska cerkev se dviguje sredi priproste vasi. Poleg cerkve je samostan očetov frančiškanov in na tisoče romarjev prihaja semkaj leto za letom k „Mariji pomagaj“ na Brezje izprosit si dušnih in telesnih dobrot. Brezje so dandanes najbolj obiskana božja pot na Slovenskem. Kako se je božja pot začela in razvijala v preteklih letih, hočem tukaj kratko opisati, Mariji v slavo in vernim kristjanom v spodbudo.

II. Stara cerkvica; začetek božje poti.

Marsikteri romar, ki potuje k „Mariji pomagaj“ na Brezje, ne ve,

da je romarska cerkev posvečena sv. Vidu. Kapelica Marije pomočnice, ki je cilj njegovega potovanja, vleče vso pozornost na-se. Vendar nosi tudi nova cerkev ime sv. Vida.

Pred kakimi desetimi leti je stala tukaj še stara majhna cerkvica, posvečena istemu mučencu. Kedaj je bila sezidana, ni nikjer zapisano. Gotovo je bila zelo stara, kakor vse cerkve mošenjske župnije. Imela je dve stranski kapelici, ki sta bile v poznejših časih prizidane. Leva je bila posvečena sv. Antonu puščavniku, desna pa Mariji pomočnici. O zadnji je znano, da jo je dal sezidati mošenjski župnik Urban Ažbe, l. 1800. — Skoraj v istem času so papež Pij VII., v zahvalo za rešitev iz mnogih stisk, ki so trle sveto cerkev, ukazali, naj se 24. dan majnika obhaja praznik „Marije pomočnice.“ Morda je ta ukaz sv. očeta dal povod, da se je Mariji pomočnici na Brezjah posvetila mala kape-

lica. — V Marijini kapelici se je kaj rado ljudstvo iz domače vasi in bližnje okolice zbiralo k molitvi. Večkrat se je tamkaj med tednom brala sv. maša, in že tedaj so se okoličani v raznih zadevah z zaupanjem obračali do „Marije pomagaj“ na Brezjah. Morda je k temu veliko pripomogla mila podoba Marije z Jezuščekom, ki je bila na malem altarju. Sliko je izvršil Leopold Layer leta 1814. Ljudje pripovedujejo, da je bil ta slikar zaradi ponarejanja bankovcev obsojen na večletno ječo. V ječi je zdihoval in prosil Marijo za rešitev. Z verigami na rokah je začel slikati podobo Marije pomočnice za novo kapelico na Brezjah. Ko jo je dovršil, je bil nenadoma od gosposke pomiloščen.

Koliko je resnice na tej pripovedi, nemorem preiskovati. Toda podoba sama ti kaže, da je mojster izrazil na njej vse svoje zaupanje do Marije. Hotel nam jo je naslikati kot

ljubeznjivo mater, ki svojim otrokom nemore nobene prošnje odreči. Marija, v doprski velikosti, drži Jezusa v naročji. Glava ji je nekoliko nagnjena, kakor bi hotela ljubkovati nebeško dete. Čez glavo in ramena je razpeta bela tančica. — Podoba ni znamenita umetnina; ne odlikuje se niti po živosti in krasoti barv, niti po izredni umetniški misli. Vendar ima neko čudno milobo. Marija te gleda tako ljubeznivo, da si nehote prevzet čutov pobožnosti in češčenja. Gotovo si ni mislil slikar, da bode Marija ravno ob njegovi podobi tolike milosti delila. —

Bilo je leta 1863, ko so se zgodili prvi očitni čudeži in z njimi se je pričela božja pot. Dogodki so bili naslednji.

Osemnajstletno deklico Marijo Tavčar, v sosedni župniji Begunje, je lomila huda božjast. Dvanajst tednov je bila revica priklenjena k postelji. Tudi potem, ko je že za-

mogla vstati, ostala ji je desna noga v kolenu sključena, trda in mrtva. Hoditi je mogla le ob bergljah. Poskušala je razna zdravila, pa zaman. Preteklo je tako šestnajst tednov brez zboljšanja. Kar se ji dvakrat zapored sanja, da gre v cerkev k Mariji pomočnici na Brezje ob bergljah, iz cerkve pa brez bergelj. Te čudne sanje so jo nagnile, da se je dné 22. septembra 1863 res tje napotila. Iskreno moli tamkaj med sv. mašo in prosi Marijo, da bi se sanje vresničile. Naenkrat začuti, da se z desno nogo zopet lahko giblje. Vsa vesela se skloni po koncu in odloži berglje. Po šestih mesecih je zopet mogla hoditi brez njih. V hvaležen spomin pusti berglje v kapelici Matere božje in hiti domov pravit čudežno ozdravljenje. Temu je kmalu sledil drug čudež dné 2. oktobra istega leta.

Marija J. . . , tudi iz begunjske fare, imela je že od leta 1855 hud protin. Bolezen ji je desno nogo tako skri-

vila, da je bila peta spredaj in prsti zadaj. Tako je reva hodila osem let ob bergljah. Ko sliši, da je prej omenjena deklica, Marija Tavčar, v kapelici na Brezjah popustila berglje, žene tudi njo tje k Mařiji pomagaj da si pri njej izprosi zdravje. Zato naprosi begunjskega kapelana, gospoda Blaža Muhovec, da bi 2. oktobra za njo tam maševali. Sama se napoti že na predvečer tje in pri svoji teti prenoči. Zjutraj vstane že ob treh in prosi cerkvenika, da ji cerkev odpre. V kapelici poklekne pred Marijin altar in jo prav goreče prosi, naj bi tudi njene berglje vzela med tiste, ki so že visele na steni. Po dokončani molitvi se plazi trikrat na kolenih okoli altarja, prosi in zdihuje. Ko zopet poklekne pred altar, čuti kakor bi kedo nogo z oljem mazal. Počasi jo začne stegovati in naenkrat stopi nanjo. Neizrekljivo veselje se jo polasti, pa tudi strah in sveta groza, ko tako živo občuti

na sebi božjo moč. Proti jutru začno ljudje prihajati v cerkev. Ko jim deklica pove, da je ozdravljena in jo tudi sami vidijo hoditi brez bergelj, samega strahu zavpijejo in hite čudež pravit duhovnemu gospodu. —

Priča tega dogodka je prečastiti g. kapelan Blaž Muhovec in skoraj vsi ljudje begunjske okolice, ki so videli preje deklico bolno in sključeno, potem pa čvrsto in zdravo.

Ni se kmalu kje tako očitno pokazala božja roka, kakor v mali cerkvici na Brezjah. Božja previdnost si je izvolila ta kraj, da tu obilnejše deli svoje darove. Ob Marijini čudodelni podobi je odslej brezštevilo vernikov prejemale dušnih in telesnih milosti.

Dogodki, o katerih sem tukaj poročal, so resnični, ker so dovolj pričani. Katoliškemu kristjanu se pa tudi ne bodo zdeli neverjetni ali nemogoči. Kristjan ve, da Bog popolnoma prosto deli svoje darove,

da si je že od nekdanj izvolil posebne kraje, kjer jih obilnejše deli kakor na drugih. Tako je rekel Bog sam o jeruzalemskem tempelju: „Moje oči bodo odprte in moje ušesa bodo nastavljene molitvi tega, ki moli na tem mestu. Zakaj izvolil in posvetil sem to mesto.“ (II. Paralip. 7. 15. 16.) Ko so morali Izraelci v puščavi veliko trpeti vsled pika strupenih kač, vkažal je Bog Mojzesu, naj obesi na drog bronasto kačo. Vsakdo, ki je bil pičen in se je nanjo ozrl, je ozdravel. — Kakor nekdanj bronasta kača, tako so sedaj čudodelne podobe orodje v božjih rokah. Po njih Bog proslavlja svojo Mater in nam darove deli. Mi kristjani pa te podobe častimo, a „ne zaradi tega, kakor bi mislili, da je v njih božanstvo ali kaka posebna moč, ali kakor da bi nje (podobe) prosili in nanje zaupali. kakor so nekdanj delali pagani, ki so zaupali na svoje malike, temuč čast, ki jo podobam skazujemo, se

nanaša na one, ki nam jih podobe pred oči stavijo (na Mater božjo ali svetnike).“ — Tako tridentinski cerkveni zbor.

III. Razvoj božje poti.

Čudežna dogodka v kapelici na Brezjah nista ostala edina. Kmalu so sledila še druga ozdravljenja, o katerih hočemo govoriti na drugem mestu. Glas o njih se je razširil daleč po slovenskih deželah in iz vseh krajev so prihajali pobožni romarji k čudodelni podobi Marije pomočnice. Skoraj vsak dan se je od slej brala sv. maša v Marijini kapelici. V poletnem času je bil vsako nedeljo popoldne in vsak ponedeljek večji romarski shod. Brezje so postale najbolj obiskana božja pot na Slovenskem.

Ob nedeljah in praznikih v začetku ni bilo javne božje službe, le večernice so se obhajale v poletnem

času. Leta 1868 je škofijstvo dovolilo, da je bila ob zapovedanih Marijinih praznikih ondi slovesna sveta maša s pridigo. Število romarjev pa je še vedno leto za letom naraščalo. V starih zapiskih beremo, da je bilo v letih 1876 — 1880 ondi v poletnem času darovanih 10 — 16 maš na dan, 1600 — 2000 na leto. Število onih, ki so pristopili k sv. obhajilu se sicer preje ni zapisovalo, vendar je smemo po zadnjih letih ceniti na 20 do 25 tisoč.

Lepo se je slavila dné 3. junija 1877 na Brezjah 50letnica škofovanja sv. očeta Pija IX. Kakor škofje v Rimu okoli slavljenca zbrali so se nešteti verniki s svojimi duhovniki na Brezjah, da od Marije pomočnice sprosijo svetemu očetu nebeškega blagoslova.

Bila je nepregledna procesija, ki se je vila po beli cesti proti Marijini cerkvi. Zastopane so bile vse gorenjske fare s svojimi duhovniki.

— Cerkevna propoved pa je morala biti pod milim nebom, ker mala cerkvica ni mogla zajeti velike množice. —

Važen dan za Brezje je bil 9. avgust leta 1878. — Višji pastir ljubljanske škofije, prevzvišeni knezoškof Janez Zlatoust Pogačar, so tedaj prvikrat obiskali božjo pot Marije pomočnice. Darovali so tamkaj sveto mašo, pridigovali obilni množici vernikov in podelili svoj višjepastirski blagoslov. Odslej so se ljubljanski škofje na svojem birmovanju po Gorenjskem večkrat vstavili na Brezjah in tu počastili preblaženo Devico.

Zelo je povzdignilo božjo pot zidanje nove cerkve, za katero so romarji radovoljno donašali svoje darove. V strašnem letu 1895., ko je potres napravil toliko škode v naši domovini, so prihajali verniki od blizu in daleč v procesijah s svojimi duhovniki pri Mariji pomočnici iskat varstva zoper hudo šibo božjo.

V novejšem času so na Brezjah od majnika do mesca oktobra vsako nedeljo in praznik po dve božji službi. Sveti oče Leon XIII. so v povzdigo božje poti leta 1896 podelili vsem tistim, ki obiščejo cerkev Marije pomočnice, prejmejo zakrament sv. pokore in svetega Rešnjega Telesa in molijo v namen sv. očeta enkrat v letu popolen odpustek. Velikokrat se obhajajo na Brezjah tudi izvanredne slovesnosti: nove maše, petindvajsetletnice mašništva, poroke. Katoliška društva napravljajo semkaj skupna romanja in tu svoje shode. Vse to priča, da je Marijina božja pot važno središče verskega življenja v naši deželi!

Od leta 1863, ko se je božja pot na Brezjah pričela, oskrbovali so jo mošenjski duhovni pastirji in se neumorno trudili za njeno povzdigo. Koliko je bilo dela pri tolikem pritisku romarjev, si lahko

mislimo. Njim so se pridružili tudi duhovniki iz okolice, ki so zlasti ob večjih shodih pomagali v spovednici. Vendar mnogokrat število spovednikov ni zadostovalo. Vedno bolj se je čutila potreba, božjo pot izročiti posebni oskrbi. Ker knezoškof ob velikem pomanjkanji duhovnikov niso mogli oskrbovati božjo pot z zadostnim številom spovednikov, izrazili so željo, naj bi se vodstvo izročilo očetom frančiškanom. Toda nameri je nasprotovalo še mnogo ovir. Trebalo je pred vsem vstanovnega zaklada za zidanje in vzdrževanje samostana, kajti doneski romarjev so se do cela porabili za novo cerkev. Frančiškanski red je sicer pokazal svojo skrb za ohranitev božje poti s tem, da je pošiljal v dobi po jednega patra na Brezje, na zidanje samostana pa še ni bilo misliti. — Neka blaga dobrotnica v Ljubljani je velikodušno pomogla v tej potrebi in v svoji oporoki zapustila

zadostno svoto. Meseca septembra 1897 se je vložil temeljni kamen za novi frančiškanski samostan. Ob tej slovesnosti se je zbrala velika množica vernikov pri romarski cerkvi. Temeljni kamen je blagoslovil milostljivi stolni prošt dr. Klofutar ob obilni azistenci, č. o. Jožef Bizavičar pa je v jedrnatem govoru razložil vernim, iz kakšnega namena pridejo frančiškani na Brezje, da povzdignejo slavo Marijino in skrbe za zveličanje duš.

Stavba se je hitro nadaljevala in je sedaj že dovršena. Samostan leži na severni strani cerkve in je zidan tako, da njegovi trije deli (trakti) tvorijo s cerkvijo četverokot z dvoriščem v sredi. V kratkem se imajo v njem naseliti novi voditelji božje poti, ki bodo nadaljevali pričeto delo. Njim bode ložje skrbeti za redno božjo službo, napravljati posebne pobožnosti i. t. d. Naj sloveča božja pot tudi v novi oskrbi pod varstvom Marijinem cvete in raste!

IV. Nova cerkev.

Takoj v prvih letih, ko so začeli romarji dohajati z vseh strani, občutila se je živa potreba nove cerkve. Mala cerkvica zlasti ob večjih shodih ni več zadostovala. Toda primanjkovalo je sredstev za zidanje dostojne cerkve. Pobožni romarji so sicer pokladali leto za letom mile darove na altar Marije pomočnice, vendar dolgo časa še ni bilo zadostne svote nabrane. Leta 1889 se je slednjič g. župnik Franc Kumer, v zupanji na božjo pomoč in radodarnost Marijinih čestilcev, krepko lotil velikega dela. Načrt za novo stavbo je narisal sloveči stavbeni umetnik Robert Mikovicz v Gradcu, kteremu je mnogo pomagal s svetom prečastiti g. kanonik J. Flis. Stavitelje je pred vsem vodila misel, da mora biti nova cerkev veličastna zgradba, večen spomenik, ki ima tudi našim potomcem pričati, kako zelo časti

slovensko ljudstvo Marijo Devico. Že njena razsežnost presega navadne farne cerkve. Na dolgost meri 39, na širokost 19 metrov. Zidana je v lepem renesanskem slogu, ki daje stavbeniku še največ priložnosti, da se prosto giblje in vstvarja lepe oblike z majhnimi sredstvi. Ladija (prostor za verno ljudstvo) je prostorna in se mogočno vzdiguje do visokosti 17 m. Na obeh straneh jo spremlja po troje kapelic, kjer imajo stati stranski altarji in spovednice. Ladijo završuje polkrožni prezbiterij (prostor za duhovščino) s tremi velikimi okni.

Kjer se stikata ladija in prezbiterij je na levi vhod v zvonik, na desni pa Marijina kapelica. Slednja se je tako gradila, da je stara častita kapelica ostala na svojem mestu nepoškodovana. Ometali so jo s cementom in ji naredili novo pročelje, da je lepši zunanjščina, toda notranjost je nespremenjena. Nad

njo pa se dviga sedaj nova kapela z mogočno kupolo, ki tekmuje z visokim zvonikom na drugi strani. Kakor lavretanska hišica v veličastni baziliki stoji mala kapelica pod visokim obokom. Dasiravno Marijin altar ni glavni altar v cerkvi, vendar je vsa stavba tako zgrajena, da nehote obrača vso pozornost nase. —

Bil je imeniten dan za Brezje, ko so dné 9. oktobra 1889 prevzvišeni knezoškof dr. Jakob Missia slovesno blagoslovili temeljni kamen za zgradbo nove cerkve. Višji pastir so se pripeljali iz Ljubljane v spremstvu dveh kanonikov. Vdeležilo se je slavnosti tudi mnogo duhovščine, visoke svetne gospode in nebrojna množica ljudstva. Stavišče samo je bilo okinčano z nebrojnimi mlaji, venci, zastavami in napisi. V votlino temeljnega kamna zazidala se je listina, pisana v latinskem in slovenskem jeziku, ki kratko poroča o začetku božje poti in zgradbi nove

cerkve. V slovenskem prevodu slove tako: „Ko je na stolu sv. Petra dvanajsto leto sedel papež Leon XIII., poseben pospeševatelj češčenja Mater božje in zlasti molitve sv. rožnega venca; ko je avstrijsko državo vladal jedno in štirideseto leto cesar Franc Jožef, prevdano ljubljeno od svojih podložnikov, deželi Kranjski predsedoval velezaslužni g. Andrej baron Winkler, v fari Mošnje pastiroval dvanajsto leto župnik Frančišek Kumer, posvetil je temeljni kamen nove cerkve imenovane pri Mariji pomagaj na Brezjah v petem letu svojega vladikovanja, prevzvišeni in premilostni gospod, gospod Jakob Missia, knez in škof ljubljanski, Nj. c. kr. apost. Veličastva tajni svetnik, doktor bogoslovja, posebno vnet častilec Mater božje, nadejaje se, da se bodo tudi v prihodnje verniki prav zaupljivo obračali k presveti Devici in Materi božji Mariji. — Nova cerkev bode sezidana na mestu,

kjer je doslej stala podružnica svetega Vida M., s kapelama sv. Antona puščavnika in presvete Matere Marije, slikane vsled obljube leta 1814 po slovečem kranjskem slikarju Leopoldu Layerju, ki je bil zavaljo ponarejanja bankovcev obsojen v večletno ječo, a po Marijin prošnji rešen iz nje. —

Verni župljani in drugi so kmalu to podobo posebno častili in češčenje se je še pomnožilo, ko sta bile dve ženski iz bližnjih Begunj dné 22. septembra in 2. oktobra čudovito ozdravljene. Od tega časa so verniki iz Kranjske, Štajarske, Koroške, Goriške in Hrvaške prihajali k Materi božji, deloma pomoči iskat, deloma zahvaljevat se Mariji. Poleg tega so donašali darove, ki so narasli do današnjega dné do šestdeset tisoč goldinarjev. — Da bi se pa svetišče Marijino sezidalo večje in krasneje, vložen in posvečen je bil današnji dan temeljni kamen novi

cerkvi v čast preblaženi Devici in Materi „Mariji Pomočnici.“ Načrt za novo cerkev je izdelal nadinženir, g. Robert Mikovicz, in stavbo izvršil zidarski mojster, gosp. dr. Frančišek Faleschini.

Na Brezjah, dné devetega oktobra leta tisoč osemsto devet in osemdeset.“

Stavba, ki se je z blagoslovljenjem temeljnega kamna tako slovesno pričela graditi, se je marljivo nadaljevala v prihodnjih letih. Pregovor pravi, da Rim ni bil sezidan v enem dnevu. Tudi veličastna cerkev, ki ima biti umetnina v celoti in v vseh posameznih delih, se ne dovrši v enem letu. Zlasti ako še primankuje denarnih sredstev delo le počasi napreduje. Vendar je že sedaj cerkev v celoti dovršena. In vsak romar, ki prihaja na Brezje, mora vesel biti veličastne stavbe, ktere visoki stolp ga že od daleč pozdravlja.

Oglejmo si še nekatere posameznosti na nji!

Bogato okrašeno je pročelje. V sredini je velika zvezda (rozeta), izdelana v kamnu. Na barvanem steklu se blišči Marijin pozdrav: „Ave Maria“. Glavni zidec nad vratim nosita dva mogočna polstebra iz rudečega veroneškega marmorja. — Nad podbojem glavnih vrat je v belem kamnu izdolbena doprsna podoba Marijina z romarji ob straneh. Vrata same pa so umetno rezbarsko delo, katero je izvršil g. Vurnik v Radolici. Na ploskvah leve strani kaže relief predpodebe Marijine v starem zakonu (Sara, Rahela, Judita), na desni strani preroke, ki so o njej prerokovali (Mojzes, David, Izaija). Od istega umetnika je lepi tlak v cerkvi. — V oknih prezbiterija te očarajo krasne slikarije na steklo: Marija, sv. Jožef in skrivnosti presv. Rešnjega Telesa.

Požrtvovalnost vernih čestilcev Marijinih se je pri zidanju nove cerkve

pokazala v obilni meri. Da se je mogla tako veličastno dovršiti, treba je bilo velike svote denarja. In vsa ta svota se je nabrala iz milih darov pobožnih romarjev. Naj jim Marija stotero povrne, kar so darovali v njeno čast! — Dasiravno nima brežka cerkev bogatih pokroviteljev, vendar moram na tem mestu omeniti tudi nekaj velikodušnih darov.

Kadar si ob Marijinih praznikih ali drugih slovesnostih obiskal božjepotno cerkev na Brezjah, si gotovo občudoval lepo vbrano zvonenje. Štirje zvonovi mogočno doné iz visokega stolpa, da jih je slišati daleč na okolu. Trije manjši so iz stare cerkvice. Veliki zvon pa je daroval leta 1893 posestnik Miha Studen iz Tupalič (fare predvorske). Težak je 33 stotov in ima v premeru 149 cm. Vlivanje je stalo 2800 gld. Na zvonu je napis: „Daroval me je Miha Studen, da žive razveseljujem, mrtve obžalujem, slavo Mariji oznanujem.“ —

Isti dobrotnik je podaril 1000 gld. za nove orglje, blaga njegova soproga pa 2000 gld. za napravo križevega pota. —

Ob zidanji nove cerkve je prečastiti gospod dekan radoliški, Janez Novak, ki je nekdam dolgo vrsto let deloval kot zakristan pri romarski cerkvi, velikodušno pomogel z znamenito svoto 1000 gld. — Po prizadevanju č. o. Tadeja Gregoriča so žene in dekleta iz ljubljanske okolice darovale mnogo zlatega nakitja (prstanov, uhanov, verižic). Iz njega se je napravilo razno cerkveno posodje: dva ciborija, jeden kelih, škropilnica itd. — Iz dragocenih prstanov in verižic, ki so prišli v dar na Brezjah, so vlili dva keliha. — Ranjki gosp. župnik in zlatomašnik, Anton Čebašek, je podaril dragoceno zlato monštranco v vrednosti 1800 gld. — Tretjeredniki v Ljubljani nabirajo denar za napravo stranskega altarja v čast sv. Frančišku. —

Dasiravno so blagi dobrotniki že mnogo darovali, vendar še primanjkuje notranje cerkvene oprave. Tam, kjer ima stati veliki altar, je sedaj le stara podoba sv. Vida s prenesljivo ploščo, da se more za silo darovati sv. maša, stranske kapelle so prazne brez altarjev. Na koru manjka orgelj, v cerkvi klopi, pregraje ob prezbiteriju, oken itd. — Marija še vedno trka na vsmiljena srca, da se njeno svetišče, ki se je tako veličastno sezidalo, tudi dostojno okrasí.

V. Marija — pomočnica.

Podoba v kapelici na Brezjah ti kaže Marijo kot mater-pomočnico. Verno ljudstvo jo imenuje „Marijo pomagaj“. Dogodki, ki so se vršili v teku let, spričujejo, da se hoče preblažena devica Marija zlasti na tem kraju skazovati nam ljubečo mater, ki je pripravljena svojim otro-

kom pomagati v vseh nadlogah. „Vsem odpira svoje usmiljeno srce in od njene obilnosti prejemajo vsi: jetnik rešitev, bolnik zdravje, žalujoci tolažbo, grešnik odpuščanje, pravičnik milost“. (Sv. Bernard.)

Ako stopiš v Marijino kapelico, vidiš jo obloženo s stoterimi votivnimi podobami. Prinesli so jih hvaležni romarji, katerim je Marija skazala kako milost. Na nekterih bereš celo zgodbo čudežnega ozdravljenja. Na drugih je podpisano samo ime darovalčevo z letno številko. Morda tudi kratka opomba: „V zahvalo za prejeto milost.“ — Poleg podob visi mnogo bergelj, ktere so pustili hromovi, ki so tu zadobili zdravje svojih udov. — Veliko več milosti in dobrot pa je delila Marija pomočnica, o kterih niti listina niti podoba ne poroča. Zapisana so v knjigo večnosti in hvaležna srca njenih vernih otrok. — V tej knjižici hočem zabilježiti nektere dogodke, pri kterih

se je Marijina pomoč posebno pokazala. Naj nas spodbujajo k zaupanju na pomoč nebeške kraljice!

Zdravje bolnikov.

Začetek božje poti na Brezjah so povzročila čudežna ozdravljenja dveh priprostih deklic. Enaki dogodki so se pozneje ponavljali in se gode še dandanes. Morda bode kedo ob njih neverno zmajeval z glavo, češ: „čudeži se ne gode več.“ Toda dragi moj, ali ni Bog vsega mogočen? Ali ni On tisti, ki po svojih zakonih vlada svet? Ako pa je On sam zakone dal, zamore jih v posameznem slučaju odpraviti ali spremeniti. Kdor taji čudeže, mora dosledno tajiti, da božja previdnost vlada svet. — Čudežni dogodki so dalje taki, ki so se zgodili očitno v pričo mnogih ljudij. Nekteri so potrjeni od dušnih pastirjev in zdravnikov. Mnoge osebe, na katerih se je očitno po-

kazala božja vsegamogočnost še žive in same pripovedujejo, „kako velike reči jim je storil On, ki je mogočen.“ Takih dejstev razumen človek ne more prezirati.

Zgodi se pač tudi lahko, da kako ozdravljenje, o katerem so nekteri mislili, da je čudežno, vendar popolnoma natorno. Ali kaže zaradi tega vse druge čudeže zametovati? Tudi med pristnimi novci je najti včasih kak ponarejen denar in vendar zaradi njega ne bodeš zavrgel drugih, ki so dobrega kôva. —

Pridevam pa, da čudeži tu navedeni, niso bili od cerkve posebej preiskovani in potrjeni. Zato ima tudi naslednje sporočilo po določbah sv. inkvizicije iz leta 1624 in 1625, in papeža Urbana VIII. iz leta 1634 in 1641 le človeško veljavo. —

1. Marija M . . . , iz Smokuča v brezniški fari, je bila stara 21 let, ko jo začne po glavi hudo trgati in božje metati. Jedi je smela uživati

prav malo ali včasih celo nič. Enkrat ves teden ni mogla niti jesti, niti piti, niti spregovoriti besedice. V takem revnem stanu je preživela sedem let. Sedaj ji bolezen konča še desno roko. V rami je nemore vzdigniti, prsti se zakrivate v dlan in ta v laket proti komolcu. Samo z levico je mogla kaj malega storiti. — Čez leto pa ji bolezen sključi še tri prste na levici, da si reva ni mogla kar sama nič pomagati. V takem stanu zopet preživi sedem let. Med tem zve, kaj se godi na Brezjah pri Mariji pomočnici. To jo nagne, da gre tudi ona 5. oktobra 1863 k Mariji pomagaj. Prosila pa je Marijo, da bi vsaj toliko ozdravela, da bi mogla vsaj sama jesti in se napravljati. — V Marijini kapelici pobožno moli med sv. mašo. Pri prvi sv. maši ne čuti nič posebnega; med drugo se ji pri darovanji začne roka tresti in nekoliko boleti, pri povzdigovanji se ji začne razklepati med najhuj-

šimi bolečinami, tako da ji je kar slabo prihajalo. Kar počí v komolcu, roka se za pestjo in v komolcu zravna in začne gibati. Pri zadnjem evangelju tretje sv. maše se je dekle čez sedem let zopet pokrižala z desno roko. — Priča tega čudeža je bilo več duhovnih gospodov, ki so tisti dan na Brezjah maševali in mnogo ljudij iz brezniške fare. —

2. Na veliki šmaren popoldne leta 1875 je prišlo na Brezje 16 romarjev iz vasi Šmarca, v homški fari pri Kamniku. Pripeljali so s seboj enajstletno deklico Katarino Jereb. Ta je bila začela bolehati že pred tremi leti. Bila je najprej slepa na enem očesu štirnajst mesecev, potem dvajset tednov na obeh. Videti ni mogla nič. Zdravila se je vsled tega v ljubljanski bolnišnici, pa zaman. Tej bolezni se je druga še hujši pridružila. Krč in božjast sta jo tako lomila, da dvajset tednov ni zapustila postelje. Ob hudih napadih pa so jo

morali domači držati, da je ni vrglo iz nje. Ko je posteljo zapustila, morala se je po vseh štirih okoli plaziti, ker ji je božjast noge popolnoma spridila. Starši so bili ž njo pri zdravnikih v Kamniku, v Prevojah in Tržiču, in so izdali za njeno zdravljenje več kakor 100 gld., toda vse ni nič pomagalo. Po vsej deželi sloveči zdravnik, g. Pirc v Tržiču, je naravnost rekel: „Jaz nisem Bog, jaz se nič več ne zmenim, deklica ne bo ozdravela“. Od ljudij ni bilo več pričakovati pomoči.

L. 1875, po veliki noči, se materi dekletovi sanja, da je bila z bolno hčerko na Brezjah in da je tamkaj iskreno za njo prosila. Ker je v sanjah glasno zdihovala, jo mož vpraša, kaj je bilo. Ko mu sanje pove, sklenila sta pomoči iskati pri Mariji pomagaj na Brezjah.

Ko so razodeli sklep bolni deklici, je bila vsa vesela. Večkrat od slej povprašuje, kdaj pojdejo k Mariji

na Brezje. Odločili so zato praznik Marijinega vnebovzetja (veliki šmarren). Na predvečer tega dne je rekla bolnica z velikim zaupanjem: „Nocoj še ne hodim, jutri bom pa že.“ — Omenjeni praznik se je zbralo šestnajst romarjev iz tiste vasi, da se peljejo na Brezje. Mati sama prinese bolno hčerko v naročji. Pri vozu poskusi še trikrat, kako je z nogami. Toda dekle ni moglo ne stati, ne hoditi, le plazila se je po vseh štirih. Ko pridejo k romarski cerkvi, nesejo zopet dekle z voza v kapelico sv. Antona, ki je bila nasproti kapelice Marije pomagaj in jo tamkaj položijo na tla. — Ko zvečer ljudje nekoliko odidejo iz cerkve, se plazi deklica po vseh štirih k altarju Matere božje. Ko hoče za altarjem neko podobico poljubiti, jo strese in v hrbtu zaboli. Od bolečine vsklikne: „O joj!“ Bližnji mislijo, da jo je zopet božjast napadla, kar se je zgodilo skoraj vsaki

dan. Deklica se plazi naprej, da pride v sredo pred altar. Tu se zamore naenkrat na kolena vzdigniti. Drugič in tretjič že gre po kolēnih okoli altarja. Zdaj pride neka žena in jo vpraša, ako naj jo iz cerkve nese. „Ni treba, bom sama šla“, odgovori ji deklica. V tem trenutku vstane in zopet shodi. Bila je popolnoma zdrava. Tudi božjast in krč jo odslej nista več napadala. Lahko si mislimo, koliko veselje sta občutila oče in mati, ker se jim je njih upanje izpolnilo. Ko pridejo romarji 16. avgusta s prečudno ozdravljenim otrokom domov, je vse skupaj vrelo. Vsi so bili tako ginjeni, da so se glasno jokali; ne samo ženske, tudi mladenči in možje. To ozdravljenje si zamoremo razlagati le na čeznatoren način. Da se je zgodil očiten čudež, spričujejo deklični stariši, vsa vas Šmarca, in sploh vsi, ki dekle poznajo. — Kamniški zdravnik je pozneje poklical ozdravljeno

deklico k sebi in jo izpraševal. Tudi on si ozdravljenja ni mogel drugače razlagati. Čudež je sam razglasil v nemškem časniku: „N. W. Blatt.“

3 Jurij Bergant, dvajsetleten mladeneč, domá od sv. Tomaža iz selške fare, je služil za vrtnarja v Knittelfeldu na Štajarskem. Dvanajsti dan decembra 1875 ga naenkrat strese hud mraz. Zbolel je tako, da se že drugi dan ni mogel več ganiti. Nesli so ga v bolnišnico, kjer je ležal sedem mescev, ne da bi ozdravel. Bolezen mu je stopila v desno nogo, ki je postala vsa trda. Sklepi so bili otrpnjeni, da jih ni bilo mogoče ganiti in stopalo sključeno. Trije bolniški zdravniki so se izrekli, da mu bode noga taka ostala. Dali so mu narediti primeren čevelj za pokvarjeno nogo in mu jo vtrdili v jeklene šine. V tem stanu zapusti bolnišnico ob dveh bergljah.

V svojih nadlogah zateče se tudi on k Mariji pomočnici na Brezje.

Dne 19. oktobra 1876 je prišel tje na božjo pot. Ko stoji pred čudodelno podobo „Marije pomagaj“ vtopljen v molitev, ga naenkrat nekaj strese in po nogah mu zašumi tako, da omahne. Ko napad odneha, poskusi, kaj je z nogo. In glej! zopet jo je premikal v spodnjem členu. Ko odide iz cerkve, odvrta šine in noga, ki je sicer ostala otrpnjena, je bila sedaj zopet gibčna. Zopet je mogel hoditi brez bergelj. Vesel pusti šine za spomin pri Mariji pomagaj na Brezjah in hiti domov. — Ta dogodek je preiskoval čast. g. Anton Jamnik, tedaj duhovni pomočnik v Selcih. Mati fantova je potrdila, da ta res ni mogel stopiti na noge, zdaj pa hodi brez bergelj. Ostala mu je sicer še neka trdost v kolenu, o kateri pa upa, da se bode kmalu zgubila. — Starši so tega ozdravljenja zelo veseli in Bogu zanj hvaležni. Fant sam pa vedno pravi, da tolike milosti ni vreden.

4. Janeza Humar iz Senice pri Kanalu na Goriškem, je hudo napadala božjast. Ob najmanjši jezi ali strahu ga je vrglo. Poskušal je razna zdravila in iskal povsod pomoči, pa zaman. — Slednjič se zateče k Mariji pomočnici in stori obljubo, romati na Brezje. O malem šmarnu l. 1884 izvrši svojo obljubo. Deseti dan septembra se vrne domov in od tistega časa ga bolezen ni več napadala. Čudežno ozdravljenje, ki se je očitvidno zgodilo na priprošnjo Marijino, je popisal na posebni listini in to obesil v njeni kapelici.

5. Ivana Kocbek, zakonska žena iz Laškega trga na Štajarskem, je hudo zbolela za vnetjem pljuč. Bila je šest tednov bolna. Bolezen se je vidno hujšala in smrt je bila blizu. Zdravnik ni vedel več pomoči in je popolnoma obupal. — Neko jutro je bilo videti, da se ji bliža zadnja ura. Zavest jo zapusti in mrtvaški pot ji je stal na čelu. Hitro pokli-

čejo duhovnika, da jo še mazili s sv. oljem. Ko pridejo gosp. Franc Hrastl, tedanji kapelan v Laškem trgu, se je bolnica komaj zavedala, kdo je pri njej. Duhovnik opravijo svoje molitve in jo še posebno priporoče Mariji pomočnici, tudi pričujoče opomnijo, naj zanjo k Mariji molijo. Od tistega trenutka začelo se ji je boljšati, in še tisti dan je zamogla vstati. Bila je popolnoma zdrava. — Ta čudež se je zgodil meseca avgusta 1892.

6. Na desni strani Marijine kapelice vidiš med drugimi podobo duhovnika, ki pri Marijinem altarju daruje sv. mašo. Zraven leži bolnica na postelji in okoli nje jokajoča družina. — Bil je odločilen trenotek, ko je življenje žene in matere viselo na nitki. Brat-duhovnik se je v tej stiski zatekel k Mariji pomočnici in za njo daroval sv. mašo na Brezjah. V tem trenotku je bila prošnja vslišana in dragoceno življenje oteto!

Podobo nam tolmačijo naslednje podpisane vrstice: „O Marija, bodi češčena in hvaljena vekomaj, ker si 17. svečana 1864 tukaj v tej kapelici mojo prošnjo uslišala. Čudežno si ozdravila mojo zelo nevarno bolno sestro, mater sedmerih majhnih otrok. Priča tega prečudnega ozdravljenja so vsi prebivalci Dvorske vasi in slehern, kdor je bolno revo videl.“

Martin Ambrožič mašnik.

Še nekaj o čudežni pomoči Marijini z votivnih podob!

7. „Hvala tebi, o Marija, ker si mi po tri mesece dolgi bolezni zopet ljubo zdravje sprosila. Bil sem popolnoma pamet zgubil. Pa po tvoji mogočni priprošnji sem zopet ozdravel. Hvala in čast naj tebi, o Devica, večna bo. Kdorkoli pod tvojo pomoč pribeži, gotovo brez pomoči ne ostane.

Brežice, 19. marca 1890.

Jože Petričič.

8. Pristrčna zahvala nekega mladenča za dobljeno zdravje, katero mi je Marija pomočnica na Brezjah sprosil. Več kakor sedem let sem hudo trpel za boleznijo. Na mojo in drugih molitev k Mariji sem popolnoma zdravje zadobil. Za to se tukaj očitno z besedami zahvaljujem, pobožnim romarjem v spodbudo in Mariji Devici v čast, da bi se v takih slučajih vsak k Mariji zatekel, od ktere gotovo milost dobi.

Zahvaljevalec:

Valentin M. E. M.

9. „Jaz, Jože Mohorjev iz Krensic, sem bil leta 1880 prav hudo bolan. Res ni bilo več upanja, da bi ozdravel. Toda pri Mariji vsak milost zadobi, kdor se nji priporoči. Obljubil sem se k Mariji pomočnici na Brezjah. Res mi je pomagala, bil sem ozdravljen“.

10. „Bolno dete je ozdravelo z velikim čudom na prošnjo starišev, ki so zaupali v Marijo pomočnico.

25. listopada 1881.

Blaž Sedej, oče.“

11. „Marijana Čižman, hči mlinarja iz Poudja, fare Vodiške, stara 13 let, je tukaj na praznik sv. Terezije l. 1879 na priprošnjo Marije pomočnice zadobila zdravje bolnih nog, tako da je zamogla brez bergelj domov iti. Berglje je iz hvaležnosti v cerkvi pustila.“

12. „Minulo je že osem let, ko me je huda mrzlica napadala. Moj zdravnik, kakor tudi stariši in bratje, zgubili so upanje, da bi še kedaj ozdravel. V tej stiski sem zdihoval k Mariji pomočnici na Brezjah in k Naši ljubi Gospej presv. Srca, ker moliti mi ni bilo več mogoče. Obljubil sem, ako mi Marija še zdravje izprosi, da hočem romati k njeni

čudodelni podobi na Brezje in v Ljubljani v stolni cerkvi obiskati Našo ljubo Gospo presv. srca. Drugi dan se je bolezen še shujšala, zgubil sem zavest, da niti nisem vedel, kedaj so me s sv. zakramenti za umirajoče prevideli. Tretji in četrti dan se mi je začelo boljšati in v dveh mesecih sem bil na priprošnjo Marijino popolnoma zdrav.

Mozirje na Štajarskem, dné 17. julija 1895.

Alojzij Bajer.“

Pomoč kristjanov.

1. Janez Grace je bil delavec pri pivovarni v Sorgendorf-u pri Pliberku na Koroškem. — Šesti dan decembra 1892 je nesel nekaj pive po strmih stopnicah iz kleti. Naenkrat se spodtakne, omahne nazaj in pade v 17 metrov globoko klet. Med padcem, ko mu smrtna nevarnost živo stopi pred oči, zdihne prav go-

reče k Mariji pomočnici. Navzlic toliki globočini se mu ni zgodilo nič hudega. Ostal je nepoškodovan.

2. Franc Konštek iz Rake na Dolenjskem je bil 21. februarja 1895 po neprevidnosti z revolverjem smrtno zadet. — V trenutku, ko je začutil kroglo v svoji strani, vzdihne k Mariji pomočnici. Krogla mu obtiči ravno pod srcem. Zdravnik sam ni vedel, ali bode mogoče jo izrezati, ne da bi se ranilo srce in pospešila smrt. Bolnik se je vdal v božjo voljo in s prav trdnim zaupanjem prosil Marijo za pomoč. Težavna operacija se je posrečila. Dr. Defranceschi je 24. aprila srečno izrezal kroglo med tretjim in četrtem rebrom, prav pod srcem. Rana se je zacelila in mož je bil zopet zdrav. V zahvalo je prinesel izrezano kroglo s pisanim potrdilom tega dogodka v kapelico Marije pomočnice na Brezje.

3. Jurij Maleza je rudokop v Trbovljah na kranjsko - štajarski meji.

Dvanajstega februarija 1897. ga je v premogovi jami zasulo. Ostal je sicer še živ, toda bila je nevarnost, da lakote umre ali pa se zaduši. Ali ga bodo pogrešali tovariši? Ali bode prišla pomoč še o pravem času? Te in enake misli so mu letale po glavi, ko je globoko pod zemljo tičal zasut. Slednjič že ni več upal rešitve. Vdal se je v božjo voljo in z molitvijo pripravljaj na zadnjo uro. Obljubil pa se je še k Mariji pomočnici na Brezje, ako bi ga ta rešila iz strašnega položaja. Pomoč, ki jo je od nje pričakoval, mu je došla. Čez štiri in pol ure so ga odkopali in bil je rešen. —

4. Pri vhodu v Marijino kapelico visi na desni strani velika oljnata slika. Kaže nam mladega moža v rujavi, romarski halji s potno palico, ki kleči na tleh in se zaupljivo ozira na Marijino podobo nad cerkvijo. Okoli njega so trije angelji, ki kažejo na Marijo. Umetnik je vprizoril s to

podobo lepo misel: Vera, upanje, ljubezen (trije angelji) spremljajo nas popotnike skozi življenje. Tukaj nas spodbujajo k češčenju Marijinem in nas privedejo v nebesa, da jo gledamo iz obličja do obličja. — H krati pa je tudi izraženo, da vse dušne dobrote in milosti, ki so nekako združene v onih treh čednostih, nam prihajajo od Marije. Prav po nauku sv. Alfonza, ki pravi, da nam Bog vse milosti delí zgolj po Mariji. — Slično nekdo pripoveduje o pomoči Marijini v hudih dušnih stiskah:

Oblaki so mi dušo krili,
Nevihta vjela je srce,
Hudobni viri vanj so bíli,
Pretilo mi je vse gorje. —

V nesreči tej pa sem Devico
Prisrčno prosil za pomoč,
Zaupal v blago Pomočnico
Zvedrila, da mi bode noč.

Naenkrat glej! se mi posveti
Prečudna luč mi gre v srce;

Odkrije se mi v zarji zlati
Devica mila, nje obraz
In dano mi je prav spoznati
Premili njeni ta-le glas:

Glej hude vse ognjene strele
So bile v te obrnjene.
Prestrašno bile te zadele,
Ti strle vero, upanje.

Prositi nisem jaz nehala,
Da rešim te nesreče tê,
Da milost božja prisijala
Ti v revno zopet bi srce.“

In res mi dušo zdaj ogreva
Devica mile rajski žar.
In srce moje ji prepeva
Hvaležno slavo v srčni dar.

* * *

Neštetim čudežnim dogodkom
moram še dostaviti nekaj besed. —
Mnogi se zatekajo v raznih potrebah
in nadlogah k Mariji pomočnici. Pro-
sijo si zaželjenega zdravja ali drugih
dobrot. Večkrat sem že videl bol-

nike, ki so jih pripeljali na Brezje, da bi jih Marija rešila nadlog; drugi se doma obljubujejo na božjo pot, z vsem zaupanjem prosijo Marijo pomoči — in vendar se jim srčne želje ne izpolnijo, prošnje njihove niso uslišane. Ali je Marijina moč preslaba? Ali mati noče poslušati prošenj svojih otrok? — V pojasnilo naj ti služi naslednja prilika:

Mati je imela edino dete. Ljubila je to dete z vso ljubeznijo materinega srca, upala je, da ji bode veselje in podpora v življenju. Zgodi se pa, da dete nevarno zboli. Vsa človeška umetnost ni več pomagala, smrt se je vidno bližala. V tej stiski se mati zateče k Bogu. S solzami in prošnjami roti Boga, Marijo in svetnike, naj ji pomagajo v stiski in rešijo edinega otroka. Toda njene prošnje so bile zaman, otrok je začel umirati. Obupna mati ihti in se hujuje nad neusmiljenim nebom, ki ne usliši njene prošnje. Tu se ji

prikaže angelj in ji reče: „Glej, dobro je, da dete umre, sicer bodeš imela veliko skrbi in žalosti ž njim. Sedaj pa pride v nebo in bode tamkaj večno srečno.“ Mati pa je jokala in prosila: „Reši mi dete!“ — Angelj govori dalje: „Ako otrok odraste, zašel bode na pot hudobije, počenjal bode vsakovrstne pregrehe in ti grenil stare dni.“ Mati je še vedno ihtela in prosila: „Reši mi dete!“ Angelj ji odgovori: „Dobro, naj živi! Toda vedi, da bode otrok postal hudodelnik, umrl bode na vislicah in za večno se pogubil.“ Tu se je mati zgrudila na tla, nehala je prositi in s solzami v očeh je rekla: „Zgôdi se božja volja.“ Dete je umrlo. —

Bog nam ne pošilja svojih angeljev, da bi nam razodeval po njih svoje namene. Vendar ima pri vsakem dejanju najboljše razloge. Očetovska skrb, s katero objema vse stvari, nam je porok, da hoče povsod le našo korist. — Človek v svoji ome-

jenosti ne vé, kaj je zanj dobro : ali dolgo ali kratko življenje, zdravje ali bolezen. Dostikrat prosi, kar bi mu bilo v škodo, ako bi mu Bog podelil. — Bolezen ga privede do spoznanja grehov, kesanja in ponižanja pred Bogom, zdravje bi morda zlorabil, žalil Boga in pogubil samega sebe. Smrt v mladosti reši otroka strogega odgovora, kterega bi moral dati pred božjo sodbo od vporabe svojih let, reši ga mnogo zanj, ki mu jih stavi svet. Dolgo življenje pa ti morda kopiči grehe in množi strah pred božjo sodbo. Le moli in prosi z vsem zaupanjem, toda molitev tvoja bodi vdana v božjo voljo, in prepričan bodi, da kar Bog stori, vse prav stori !

Pribežališče grešnikov.

Čudežna ozdravljenja vzbujajo naše strmenje. Svet strah nas navda, ko vidimo tako očitno božjo moč.

Vendar so veliko večje vrednosti notranje milosti: milost kesanja, pravega spreobrnjenja, ki jih Marija v obilni meri na Brezjah deli. — Ali ni veliko večja dobrota, ako se neumrljiva duša reši iz grešnih vezij, iz oblasti satanove, da se zopet povrne k svojemu Bogu, kakor če se umrljivo telo za nekaj časa reši prirojenih mu slabosti? O teh dobrotah nam ne poročajo nikaki spominiki. Vendar je nebrojno število tistih, katerim je Marija tu sprosila milost dobre spovedi in vrednega svetega obhajila. Petintrideset let že obstoji božja pot in vsako leto čez dvajset tisoč romarjev prejme svete zakramente. — Koliko jih je med njimi, ktere je po dolgih, dolgih letih grešnega življenja tukaj zadel žarek božje milosti, da so se zavedli svojega žalostnega stanja, opravili spoved in se rešili!

VI. Navodilo romarjem, kako jim je obiskovati božjo pot.

Romanje je dobro delo, toda le tedaj, ako ti je v dušno korist, ako postaneš po njem boljši in pobožnejši. — Zato se drži naslednjih pravil:

1.) Zaradi obiskovanja božje poti nikdar ne zamudi važnejših opravil n. p. stanovskih dolžnosti! Romanja ti cerkev ne ukazuje, temuč je le svetuje. Zato nimaš greha, ako je opustiš. Pač pa grešiš, ako zanemarjaš pri tem druge važne zapovedi ali dolžnosti. — Tudi ne misli, da se z romanjem odkupiš njih izpolnjevanju. Kdor je med letom zanemarjal božjo službo, doprinašal grehe in hudohije, tudi z obiskom kake božje poti Bogu ne bode zadostil, ako se h krati resnično ne spreobrne.

2.) Pojdi na božjo pot vedno iz pravega namena! Gnati te mora neko

sveto hrepenenje, da na izvoljenem kraju tudi ti postaneš deležen božjih milosti in ne posvetni nameni. Kdor roma le za kratek čas, iz lenobe ali radovednosti, ne bode imel nikake koristi. O takih veljajo besede Tomaža Kempčana: „Mnogi letajo na razne kraje, kjer so svetinje svetnikov; čudijo se, kedar slišijo o njih delih in poljubljajo svete ostanke, ki so vdeleni v srebro in zlato. Take reči gledati žene ljudi večkrat radovednost; tudi imajo le majhno korist za poboljšanje svojega življenja, zlasti ako tako potovanje store lahko miseljno in brez kesanja nad svojimi grehi.

3.) Skrbno se varuj na poti grešne priložnosti in pohujšanja! — Dobro je, ako se v kakem kraju zbere večja družba, ki potuje v spremstvu starejših in previdnejših ljudij. Zlasti dekleta naj romajo le pod vodstvom starišev ali drugih zanesljivih oseb. V prenočiščih naj so romarji strogo

ločeni po spolu. Osebe, ki žive v pregrešnem znanju, ne smejo nikdar skupaj na božjo pot. „Božja pot je dostikrat Bogu na pot“, pravi pregovor. Kdor ob taki priložnosti s pijančevanjem ali drugače greši, zlorablja božjo dobroto in si oster odgovor nakopava pred božjo sodbo.

4.) Skrbno se pripravi za prejemanje svetih zakramentov! Spoved bodi čista in odkritosrčna; k mizi Gospodovi pristopi s pobožnim srcem in zbranim duhom. Po božjih potih so žalibog spovedi večkrat le površne, obhajila brez prave pobožnosti. Iz krčme letajo romarji k spovednici ali obhajilni mizi brez priprave, brez srčnega kesanja, z raztresenim duhom, zato tudi odhajajo — s praznim srcem.

5.) Pri obiskovanju božje poti naj ti veljajo besede Kristusove: „Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo vam bo privrženo“. Prav je, da tudi v časnih

potrebah pri Bogu in Mariji s zaupanjem iščemo pomoči, toda dušna korist, večno zveličanje nam bodi pred vsem pri srcu.

Naj pristavim na tem kraju še kratko opombo gledé obljub. — Mnogi se v velikih stiskah obljublajo na božjo pot, da si s takim dobrim delom pridobe božjo pomoč. To zaupanje je vse hvale vredno. Toda večkrat se pozneje zoperstavljajo razne ovire in storjena obljuba se ne izvrši. Vsled tega je vest nepokojna in svetost Bogu storjene obljube se premalo ceni. Zato se obljube nikdar ne smejo delati lahko-miseljno. „Ako si Bogu kaj obljubil“, pravi sv. pismo, „ne odlašaj spolniti, ker nezvesta in nespametna obljuba mu ne dopade. Veliko boljši je, ne obetati, kakor obljubljenega ne izpolniti.“ (Eklez. V. 3)

*Podoba Marije pomočnice
na Brezjah.*

Kratek molitvenik.

Cerkvena molitev v čast Mariji pomočnici.

Antifona: Sveta Marija, pomagaj siromakom, podpiraj malosrčne, tolaži jokajoče, moli za ljudstvo, prosi za duhovstvo, posreduj za pobožni ženski spol; vsi naj občutijo tvojo pomoč, ki prosijo tvojega svetega varstva.

Ÿ. Hvalimo te Devica presveta.

B. Daj nam pomoč zoper sovražnike tvoje.

Molitev: Vsegamogočni in usmiljeni Bog, ki si v obrambo krščanskega ljudstva preblaženo

Devico Marijo za vedno pomočnico prečudno postavil, dodeli milostljivo, da se obvarovani z njeno pomočjo bojujemo v življenju in v smrti in zmago nad hudobnim sovražnikom dosežemo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog vekomaj. Amen.

Kratke molitvice v čast Materi božji obdarovane z odpustki.

Češčeno bodi sveto in brezmadežno spočetje preblažene Device Marije. (300 dni odp. vsakikrat.)

Spoznano, hvaljeno, blagoslovljeno, ljubljeno, češčeno in poveličevano bodi vedno in povsod presveto Srce Jezusovo in brezmadežno Srce Marijino. (60 dni odpustka enkrat na dan, popolnoma odpustek o praznikih Marijinega rojstva, vnebovzjetja in Srca Marijinega, za vsakega, kdor skozi celo leto vsak dan to

molitvico opravlja in ob imenovanih praznikih v Marijini cerkvi ali pred Marijinim oltarjem prejme svete zakramente in moli v papežev namen.)

Presladko Srce Marijino bodi moja rešitev (vselej 300 dni odpustka; vsak mesec popolnoma odpustek pod navadnimi pogoji, ako se opravlja vsaki dan.)

Sveta maša

v čast blaženi Devici Mariji.

(Po rimskem misalu.)

Pristop.

V imenu † Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Vsegamogočni, večni Bog, približam se tvojemu svetemu oltarju, da ti z mašnikom vred darujem nekrvavo daritev, katero je tvoj božji Sin, Gospod Jezus Kristus, postavil v spomin krvave daritve na svetem križu. — Očisti me, o

Gospod, vseh grehov in slabosti,
da bodem vreden stopiti pred tvoje

obličje. Razsvetli moje srce z žar-
kom svoje milosti, vnemi je z
ognjem svoje ljubezni, da sem

pazljivo in pobožno pričujoč pri tej sveti maši. — Preblažena Devica Marija stoj mi na strani pri tej sveti daritvi, kakor si stala na strani svojemu ljubemu Sinu, ko se je daroval na križu za grehe sveta. Podpiraj mojo molitev s svojo mogočno priprošnjo.

Gospod, usmili se nas! }
Kriste, usmili se nas! } (trikrat.)
Gospod, usmili se nas! }

Slava.

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Hvalimo te. Častimo te. Molimo te. Poveljučujemo te. Zahvaljujemo se ti zavoljo tvoje velike časti. Gospod Bog, nebeški Kralj! Bog, vsegamogočni Oče! Gospod edino-rojeni Sin, Jezus Kristus! Gospod Bog! Jagnje božje, Sin Boga Očeta, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas; ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo; ki sediš na

desnici Boga Očeta, usmili se nas!
Ker ti sam si svet, ti sam Gospod,
ti sam najvišji; Jezus Kristus s
sv. Duhom v slavi Boga Očeta.
Amen.

Molitev.

O vsmiljeni Bog! Pridi naši
slabosti milostno na pomoč, da po
prošnji presvete božje Porodnice,
katere spomin obhajamo, vstanemo
iz svojih grehov in hudobij.

Dodeli nam, svojim služabni-
kom, prosimo Gospod Bog, da
vedno zdravje na duši in telesu
vživamo in da bomo po častitih
prošnjah presvete Marije vselej
Device sedanje žalosti rešeni in
večnega veselja deležni. Po Kri-
stusu Gospodu našem. Amen

Berilo.

(Iz bukev Sirahovih.)

V začetku in pred vsem časom
sem bila vstvarjena in vekomaj

ne bodem nehala biti in v svetem prebivališču sem pred njim služila. In tako sem na Sionu vtrjena in v svetem mestu počivam in v Jeruzalemu je moja oblast. Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom, katero je del mojega Boga in njegov delež. V družbi svetnikov je moje stanovanje.

Evangelij.

(Sv. Janeza 19. poglavje 25—27. vrste.)

Poleg križa Jezusovega so stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Kleofova, in Marija Magdalena. — Ko je tedaj Jezus mater in učenca, katerega je ljubil, videl zraven stati, reče svoji materi: „Žena, glej tvoj sin.“ Potlej reče učencu: „Glej tvoja mati.“ In od tiste ure jo je učenec k sebi vzela.

Vera.

(Vera se ne moli, kekar se mašnik takoj po evangeliju proti ljudstvu obrne.)

Verujem v edinorojenega Boga,
Očeta vsegamogočnega, Stvarnika

nebes in zemlje: vseh vidnih in nevidnih stvari. In vedinega Gospoda, Jezusa Kristusa, Sina božjega edinorojenega, ki je rojen iz Očeta od vekomaj: Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga; rojen in ne vstvarjen, z Očetom istega bitja, po katerem je vse vstvarjeno. Kateri je zaradi nas ljudij in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes in je meso nase vzel po svetem Duhu iz Marije Device ter se včlovečil. Ki je križan bil za nas pod Poncijem Pilatom, trpel in umrl in bil v grob položen. Tretji dan pa je vstal od smrti po besedah pisem. Šel je v nebesa. Sedi na desnici Očetovi. Od ondot bo zopet prišel s častjo sodit žive in mrtve in njegovega kraljestva ne bode konec. — Verujem v svetega Duha, Gospoda in oživljavca, kateri izhaja iz Očeta in Sina, kateri se z Očetom in Sinom enako moli in časti, kateri

je govoril po prerokih. Verujem v eno sveto katoliško in apostolsko cerkev. Spoznavam en krst v odpuščanje grehov. Verujem v vstajenje mrtvih in življenje prihodnjega veka. Amen.

Darovanje.

Pri darovanju svete hostije: Sprejmi sveti Oče, vsega-mogočni večni Bog, ta brezmadežni dar, kateri jaz tvoj nevredni služabnik z mašnikom vred darujem tebi svojemu živemu in pravemu Bogu za neštete grehe, razžalitve in zanikernosti svoje, za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristijane žive in mrtve, da služi meni in njim v zveličanje. Amen.

Pri darovanju keliha: Darujemo ti, o Gospod, kelih zveličanja in ponižno prosimo tvoje usmiljenje, da se dvigne pred obličje tvojega božjega veličastva v naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

O presveta Trojica, sprejmi
milostno ta dar, katerega ti daru-

jemo v spomin trpljenja, vstajenja
in vnebohoda Jezusa Kristusa, Go-
spoda našega in v čast blažene

Marije vedno Device, sv. Janeza Krstnika, svetih apostolov Petra in Pavla, in vseh svetnikov: da je tem svetnikom v čast, nam pa v zveličanje, in da oni v nebesih prosijo za nas, katerih spomin obhajamo na zemlji. Po ravno tem Kristusu Gospodu našem. Amen.

Tiha molitev.

Po tvoji milosti, o Gospod in posredovanji blažene Device Marije, naj nam ta daritev služi, da sedanjo in večno srečo in mir dosežemo. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

Predglasje.

Res spodobno in pravično je, prav in dobro, da ti hvalo dajemo vselej in povsod: sveti Gospod,

vsegamogočni Oče, večni Bog in te častimo in proslavljamo s češčenjem blažene Marije vedno Device. Ki je tvojega Edinorojenca po obsenčenji sv. Duha spočela, in dočim ji je slava devištva ostala neoskrunjena, večno luč svetu rodila: Jezusa Kristusa, Gospoda našega. Po katerem tvoje veličastvo hvalijo angelji, molijo gospodstva, nebesa in nebeške moči združeno proslavljajo. Njim, prosimo te, naj se pridružijo tudi naši glasovi, ki ponižno kličemo:

Svet, svet, svet Gospod, Bog vojskinih trum. Polna sta nebo in zemlja tvoje slave. Čast ti na višavah! Češčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem! Čast ti na višavah!

Spomin živih.

Usmiljeni Oče, večni Bog, sprejmi milostljivo iz rok mašnikovih to prečisto žrtev, katero ti daru-

jemo v povišanje tvoje časti, v slavo prečiste Device Marije in vseh svetnikov, da po njihovem zasluženju in priprošnji tukaj tvojo milost v nebesih pa večno življenje dosežemo. — Spomni se, o Gospod, svoje svete cerkve, za katero je tvoj edinorojeni Sin Jezus Kristus svojo drago kri prelil. Varuj jo, ohrani v edinosti in podpiraj s svojo sveto pomočjo. Spomni se vseh predstojnikov in služabnikov njenih, napolni jih s svojim duhom, da bodo z besedo in dejanjem poveličevali tvoje ime pred vsemi ljudmi. — Spomni se zlasti svojega namestnika na zemlji, svetega Očeta papeža N., našega škofa N., cesarja N. in vse duhovske in deželjske gosposke. — Spomni se mojih starišev, bratov in sester, sorodnikov, znancev, prijateljev in sovražnikov, vseh tistih, za katere sem dolžan moliti, ali pa so se mojim prošnjam pri-

poročili. Zlasti se spomni N. N. (imenuj osebe, za katere hočeš moliti.) — Dodeli nam vsem svojo milost, katero je tvoj edinorojeni Sin na svetem križu zaslužil. Daj nam v miru preživeti svoje dni in biti prištetim med tvoje izvoljence.

Povzdigovanje.

(Pri povzdigovanji svete hostije :)
O Jezus, v tebe verujem! O Jezus, v tebe upam! O Jezus, tebe ljubim iz vsega svojega srca!

(Pri povzdigovanji svetega keliha :)
Jezus, tebi živim! Jezus, tebi umrjem!
Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Amen.

Po povzdigovanji.

Usmiljeni Oče, večni Bog! Glej tvoj edinorojeni Sin je sedaj na oltarju v podobi kruha in vina pričujoč, da se ti daruje v spravi dar za grehe sveta. Ozri se milost-

Ijivo na to prečisto žrtev in sprejmi jo, kakor si sprejel dar pravi-

čnega Abeljna, očaka Abrahama in velikega duhovna Melkizedeka.

Spomin mrtvih.

Spomni se tudi, o Gospod, svojih služabnikov in služabnic, ki so šli pred nami z znamenjem vere in počivajo v miru. (Imenuj ranjke, za katere hočeš posebno moliti.) Njim, o Gospod, in vsem, kateri v Kristusu počivajo, podeli kraj luči in miru.

Pa tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, ki v tvoje veliko usmiljenje zaupamo, daj delež in družbo z blaženo Devico Marijo, s svojimi apostoli in mučeniki. V njih družbo, v večno veselje in zveličanje nas sprejmi ne zavoljo našega zasluženja, temuč zavoljo svoje velike milosti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš.

(Z mašnikom mōli Oče naš.)

Reši nas, prosimo Gospod Bog, vseh nezgod, preteklih, sedanjih

in prihodnjih, in na priprošnja blažene Device Marije, svojih apostolov Petra in Pavla, Andreja in vseh svetnikov, dodeli nam milostljivo mir v naših dneh, da bomo s pomočjo tvoje milosti vselej živeli brez greha in obvarovani vse zmote. Po ravno tem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog vekomaj. Amen.

Pred svetim obhajilom.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, daj nam mir!

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel svojim apostolom: Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne glej na število mojih grehov, te-

muč na vero svoje cerkve, in do-
deli ji po svoji volji mir in edinost.

Ki živiš in kraljuješ Bog vekomaj.
Amen.

Gospod, Jezus Kristus, Sin živega Boga, ki si po Očetovi volji s svetim Duhom vred svet s svojo milostjo oživil, reši me s tem svojim sv. Rešnjim Telesom in svojo sveto Krvjo vseh mojih grehov in vseh zlegov: daj, da se držim tvojih zapovedij, in ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe, ki ravno s tem Bogom Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ, Bog vekomaj. Amen.

Gospod Jezus Kristus, tvoje telo, katero se jaz, nevreden človek, drznem zavžiti, naj mi ne bo v sodbo in pogubo, temuč naj mi bo po tvoji dobroti v obrambo, v dušno in telesno zdravje. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog vekomaj. Amen.

Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho, temuč reci le besedo in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.) Telo našega Go-

spoda Jezusa Kristusa naj ohrani
mojo dušo v večno življenje. Amen.

(Ako ne pristopiš k sv. obhajilu,
se vsaj duhovno obhajaj, t. j.: srčno
kesanje nad svojimi grehi in goreče
hrepenenje po Jezusu obudi!)

Po svetem obhajilu.

Duša Kristusova, posveti me.

Telo Kristusovo, zveličaj me.

Kri Kristusova, napoji me.

Voda s strani Kristusove, operi
me.

Trpljenje Kristusovo, potrdi
me.

O dobri Jezus, usliši me.

V svoje rane, skrij me.

Od tebe ločiti ne pusti me.

Pred hudobnim sovražnikom,
brani me.

O moji smrtni uri, pokliči me.

K tebi priti, pusti me.

Da s svetniki tvojimi, hvalim te

Na vekov veke. Amen.

Zadnje molitve.

To sveto obhajilo, o Gospod,
naj nas reši vsake krivde in po

priprošnji blažene Device Marije
stori deležne večnega zveličanja.

Naj ti dopade, presv. Trojica, sveto mašnikovo opravilo in daj, da bode daritev, katero sem jaz nevredni služabnik z njim vred daroval pred očmi tvojega veličastva, tebi prijetna in po tvoji milosti spravna zame in za vse, za katere sem jo opravil. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sklep.

O dobrotljivi Bog, predno zapustim ta sveti kraj, te še enkrat zahvaljujem za vse milosti in dobrote, katere si mi že podelil ali mi jih še bodeš podelil. — Zlasti te zahvaljujem, da sem bil deležen velike milosti, biti pričujoč pri tej najsvetejši daritvi. Odpusti mi milostno na prošnjo blažene Device Marije, ako nisem bil tako zbrano in pobožno pričujoč, kakor se spodobi. — Vse, karkoli bodem danes mislil, govoril, delal in trpel, bodi tebi v čast. Amen.

Spovedne in obhajilne molitve.

Pred izpraševanjem vesti.

Pridi, sveti Duh, razsvetli mi um, da prav spoznam svoje grehe; nagni mi voljo, da se jih resnično kesam, odkritosrčno spovem, zanje zadostujem in se resno poboljšam. (Izprašaj si vest, potem pa takoj obudi srčno kesanje nad svojimi grehi.)

Kes.

O moj Bog! Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, ker sem ž njimi zaslužil, da me po vsi pravici kaznuješ. Žal so mi, ker

sem tebe, svojega najboljšega Očeta, največjo in preljubeznivo dobroto, ž njimi razžalil. Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, bližnje priložnosti se varovati in nič več ne grešiti.

Pred spovedjo.

Vzdignem se in pojdem k svojemu očetu in mu porečem: Oče, grešil sem pred nebom in pred teboj! Nisem vreden tvoj sin imenovan biti. — Šel bom k kopeli dragocene krvi Jezusa Kristusa, da me očisti vseh mojih grehov. Ne bom prikrival ran svoje duše, in grehov svojih ne bom pritajeval. Ne sramujem se spoznati, kar storiti se nisem sramoval. Operi me, o dobri pastir, da bom zopet čist; pomagaj mi, da ozdravim, dihni v mé, da vstanem iz dušne smrti. — Mašniku, tvojemu namestniku, hočem se spovedati svojih grehov tako, da

bode odkritosrčnost in ponižnost
moje spovedi ganila tvoje srce k
usmiljenju. — Daj, da bodo spo-
vednikovi opomini pretresli moje
srce in da po zadobljeni sveti od-
vezi resnično zboljšam svoje živ-
ljenje in te nič več z grehom ne
žalim. Jezus, sin Davidov, usmili
se me! — Sveta Marija, pribeža-
lišče grešnikov in mati usmiljenja!
Sveti angelj varuh, vsi svetniki
prosite zame, da dobro opravim
sv. spoved.

Po spovedi.

Raztrgal si, o Gospod, spono
mojih grehov in odpustil mi moje
hudobije, spraval si me s seboj in
ljubeznivo sprejel svojega zgub-
ljenega otroka. Vekomaj te hočem
hvaliti za to veliko milost! Res-
nično ti si Bog usmiljenja! —
Sprejmi milostno mojo ponižno
spoved, in kar ji primanjkuje na
popolnosti in srčnem kesanju, naj

nadomestuje tvoja dobrotljivost in zasluženje Jezusa Kristusa, tvojega sina. Belo obleko nedolžnosti, ki sem jo prejel pri svetem krstu, in z grehom omadeževal, sem zopet očistil v njegovi krvi. Skrbno hočem paziti, da jo odslej čisto ohranim. Hoditi hočem po potih novega življenja in nikdar več se od tebe ločiti. O Bog! Podpiraj me s svojo milostjo. Amen.

O Marija, moja gospa in moja mati! Tebi se popolnoma darujem, in v dokaz svoje daritve ti posvečujem svoje oči, svoje ušesa, svoj jezik, svoje srce, vso svojo osebo. Ker sem popolnoma tvoj, o dobra Mati, varuj me in brani me kakor svoje imetje in svojo lastnino.

O moja Gospa in Mati! Spomni se, da sem tvoj; varuj in brani me kakor svoje imetje in lastnino. (100 dni odp. za poslednji dve molitvici, ako jim prideneš še 7 Češčenamarij...)

Pred svetim obhajilom.

(Sv. Tomaža Akv.)

Vsegamogočni, večni Bog, glej bližam se zakramentu tvojega edinorojenega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa. Prihajam kakor bolnik k zdravniku življenja, kakor omadeževanec k studentu usmiljenja, kakor slepec k luči večne svetlobe, kakor ubožec in siromak k Gospodu nebes in zemlje. Prosim torej obilnost tvojega usmiljenja: ozdravi milostno mojo bolezen, operi me vse nesnage, razsvetli mojo slepoto, obogati mojo revščino, obleci mojo nagoto, da prejmem angeljski kruh, kralja vseh kraljev, Gospoda vladarjev, s toliko častjo in ponižnostjo, s toliko pobožnostjo in gorečnostjo, s tako čistim in vernim srcem in s takim namenom, kakor ga zah-

teva zveličanje moje duše. Daj, da ne prejmem samo zakramenta presvetega telesa in krvi Gospodove, temuč tudi njegovo moč in milost. O dobrotljivi in ljubeznivi Bog, daj, da tako zavžijem telo tvojega edinorojenega Sina, katero je prejel iz Marije, da se združim popolnoma z njegovim duhovnim telesom in postanem njegov ud. O preljubezni Oče, daj da bodem tvojega preljubega Sina, kterega prejmem sedaj skritega v podobi kruha, enkrat gledal na vse veke od obličja do obličja. Kteri s teboj živi in kraljuje v jedinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

Kedar pristopiš k mizi Gospodovi,
zdihni:

O Jezus, po tebi hrepeni moja duša! Pridi o moj Stvarnik in Odrešenik, pridi o moja ljubezen, pridi k meni! Ti si moje zveličanje, ti si življenje moje duše.

Pridi o moj Zveličar in zveličaj me. Amen.

Vsi sveti angelji in zveličanci božji, prosite zame, da pri Jezusu zadobim milost in da vredno prejmem to nebeško jed. Amen.

Gospod jaz nisem vreden . . .
(trikrat).

Po svetem obhajilu.

Duša Kristusova posveti me itd.
(Glej mašne molitve stran 78.)

Zahvaljujem te, večni Bog, nebeški Oče, da si meni nevrednemu služabniku svojemu, ne po mojem zasluženju, temuč po svoji veliki milosti, dodelil prejeti presveto telo in rešnjo kri tvojega sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa. Prosim te, naj mi to sveto obhajilo ne bo v pogubo, temuč pripomoček k zveličanju. Očisti me po njem vseh grehov, zatri v meni vso poželjivost in nasladnost, pomnoži pa ljubezen do

tebe, potrpežljivost, ponižnost in vse čednosti, ki so tebi dopadljive. — Brani me vseh vidnih in nevidnih sovražnikov, in dodeli, da vedno tebi svojemu Bogu zvest ostanem in svoj večni namen srečno dosežem. Prosim te, da mene grešnika pripelješ enkrat k tisti nebeški gostiji, kjer si ti s svojim Sinom in svetim Duhom vsem svojim izvoljenim v večno veselje in popolno srečo. Amen.

M o l i t e v k M a r i j i.

(Sv. Bonaventure.)

O predobrotljiva Devica in Mati Marija, glej kolika čuda je storil nad teboj Bog, ki je vsega-mogočen in usmiljen. Pa kolike milosti je dodelil tudi meni. Tvoj edinorojeni Sin, Jezus Kristus, kterega si spočela od svetega Duha in nosila v svojem deviškem telesu, je prišel v svetem obhajilu k meni in prebiva sedaj v mojem

srcu. O moja ljubezniva mati in zaščitnica, ne pahni me izpred svojega materinega obličja sedaj, ko mi je izkazal tvoj Sin tako nepopisljivo milost. Prosi marveč zame, da mi je vsikdar milostljiv tvoj Sin, da se me vsmili, da me obvaruje vsega greha, da me obogati s svojimi milostmi in me ne pusti nikdar več od sebe. Počasti in zahvali ti svojega Sina namesto mene; jaz sem nezmožen, da bi ga dostojno zahvalil za toliko milost. Vzemi me v svoje matersko varstvo, da v čednosti in svetosti od dne do dne napredujem; da dolžnosti svojega stanu natanko opravljam, da čistost srca ohranim, v gorečnosti rastem, v ljubezni se vtrdim, in da nikdar ne postanem nevreden milosti, katero sem danes prejel. Tega te prosim o dobrotljiva, o sladka, o mila Devica Marija po Jezusu tvojem Sinu. Amen.

Lavretanske litanije.

Gospod usmili se nas!
Kriste usmili se nas!
Gospod usmili se nas!
Kriste sliši nas!
Kriste usliši nas!

Bog Oče nebeški,	} usmili se nas!
Bog sin, Odrešenik sveta,	
Bog sveti Duh,	
Sveta Trojica en sam Bog,	
Sveta Marija,	} za nas Boga prosi!
Sveta Mati božja,	
Sveta devic Devica,	
Mati Kristusova,	
Mati milosti božje,	
Mati prečista,	

Mati brez madeža,
Mati nedolžna,
Mati presveta,
Mati ljubezniva,
Mati prečudna,
Mati našega Stvarnika,
Mati našega Odrešenika,
Devica modra,
Devica častitljiva,
Devica hvale vredna,
Devica mogočna,
Devica usmiljena,
Devica verna,
Podoba pravice,
Sedež modrosti božje,
Začetek našega veselja,
Posoda duhovna,
Posoda časti vredna,
Posoda vse svetosti,
Skrivnostna roža,
Turn kralja Davida,
Turn slonokosteni,
Hiša zlata,
Skrinja miru in sprave,
Vrata nebeška,

za nas Boga prosil

Zgodnja danica,
Zdravje bolnikov,
Pribežališče grešnikov,
Tolažnica žalostnih,
Pomoč kristjanov,
Kraljica angeljev,
Kraljica očakov,
Kraljica prerokov,
Kraljica apostolov,
Kraljica mučenikov,
Kraljica spoznovalcev,
Kraljica devic,
Kraljica vseh svetnikov,
Kraljica brez madeža iz-
virnega greha spočeta,
Kraljica presvetega rož-
nega venca,

za nas Boga prosí!

Jagnje božje, ki grehe sveta
odjemplješ, zanesi nam o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta
odjemplješ, usliši nas o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta
odjemplješ, usmili se nas o Gospod!

Kriste sliši nas!
Kriste usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češčena Marija i. t. d.

Molitve k Devici Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica, ne zavrzy naših prošenj v naših potrebah; temveč reši nas vselej vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

Ÿ. Prosi za nas sveta božja porodnica!

B. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Dodeli nam svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in telesu uživamo, da bomo po častitih prošnjah presvete matere, vedno Device, sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

„Češčena kraljica“.

Ceščena bodi kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh obrni tedaj, naša pomočnica, svoje milostljive oči na nas, in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad tvojega telesa;

o milostljiva, o dobrotljiva, o
sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja
porodnica!

Ř. Da bomo vredni obljub
Kristusovih.

M o l i m o .

Vsemogočni, večni Bog, ki si
dušo in telo častite Device, ma-
tere Marije, da bi vredno prebi-
vališče tvojega Sina biti zaslužila,
s pomočjo svetega Duha pripravil:
daj, da bomo, ki se njenega spo-
mina veselimo, po njenih milost-
ljivih prošnjah, prihodnjega zlega
in večne smrti rešeni.

Molitev sv. Bernarda.

Spomni se, o premila Devica
Marija, še nikoli ni bilo slišati,
da bi bil zapuščen, kdor je pod

tvoje varstvo pribežal, tvoje pomoči prosil, tvoji prošnji se priporočil. Takega zaupanja vnet k tebi, o Devic Devica in Mati, hitim, k tebi pribežim, pred teboj zdihujoč jaz grešnik stojim. Prosim te, o mati Besede, nikar ne zavrzi mojih besedi, temuč poslušaj jih milo in usliši. Amen.

Naša ljuba Gospa presvetega srca, prosi za nas Boga!

(Sto dni odpustka.)

Magnifikat.

(Slavospev Marijin.)

Moja duša poveličuje Gospoda.
In moj duh se veseli v Bogu
mojem Zveličarju.

Ker se je ozrl na nizkost svoje
dekle; zakaj glej, odslej me bodo
blagrovali vsi narodi.

Kajti velike reči mi je storil on,
ki je mogočen, in sveto njegovo ime.

Usmiljenje njegovo od roda do
roda tem, ki se ga boje.

Moč je skazal s svojo roko
in razkropil napuhnjene v mislih
svojega srca.

Mogočnejše je vrgel s sedeža
in povzdignil ponižne.

Lačne je napolnil z dobrotami,
bogatine pa odpustil prazne.

Sprejel je Izrael svojega sina,
pomneč svojega usmiljenja.

Kakor je govoril očetom našim,
Abrahamu in njegovemu zarodu na
vse veke. Amen.

Narodna in univerzitetna
knjižnica

© NUK

00000448924

